

Zaslugom: Andrej Robinsona

Putujuće zagađenje

Da li ste se ikada zapitali kako neke od naših svakodnevni aktivnosti utiču na ostale krajeve sveta? Kada razmišljamo o tropskim kišnim šumama, zamišljamo udaljene predele netaknute prirode, sa čistim vazduhom i bez atmosferskog zagađenja koje je inače uobičajeno za velike gradove.

Nažalost, duboko u prašumama Bornea, u jugoistočnoj Aziji, međunarodni tim istraživača pronašao je dokaze zagađenja izazvanog ljudskom delatnošću. Tim je otkrio male količine gasa *perhloretilena* u uzorcima vazduha koje su prikupili iznad prašuma Bornea. Ovaj gas se ne proizvodi u prašumama, tako da su istraživači sa sigurnošću zaključili da je došao iz udaljenih gradova.

Tropske kišne šume su često pod utjecajem zagađenja izazvanog ljudskom delatnošću, a sam proces prenošenja zagađenja sa jednog kraja sveta na drugi poznat je kao *atmosferski transport*. Zagađen vazduh sadrži potencijalno štetne gasove nastale kao posledica sagorevanja iz automobila i iz industrije.

Naučnik Matej Ešfold i njegov međunarodni tim otkrili su da određeni vremenski uslovi mogu da utiču na ubrzan *atmosferski transport* zagađenog vazduha. Prema Mateju, „Zagađenje putuje oko 1000 km na dan”, što znači da zagađenje koje se emituje u kineskim i drugim azijskim gradovima može vrlo brzo da stigne, *atmosferskim transportom*, do tropskih kišnih šumama Bornea.

Ovo istraživanje pokazuje da moramo posvetiti više pažnje smanjenju emisije štetnih gasova u našim velikim gradovima, jer *perhloretilen* i slični gasovi mogu zagađati životnu sredinu na hiljadama kilometara daleko od nas.

Ovo je dečja verzija saopštenja Evropske Geonaučne Unije (EGU) „[Putujuće zagađenje – kako čovekove aktivnosti u istočnoj Aziji utiču na kvalitet vazduha u udaljenim tropskim kišnim šumama.](http://www.egu.eu/education/planet-press/)” Tekst je napisao Sem Ilingvort (Docent na Mančester Metropolitan Univerzitetu, UK), a za korišćenje u naučne i obrazovne svrhe, Kirsti Pringl (Naučni saradnik Univerziteta Lids, UK) i Ketii Hevis (Savetnik za obrazovanje i nauku, UK). Verziju na srpskom jeziku priredila Marina Drndarski. Za više informacija pogledajte: <http://www.egu.eu/education/planet-press/>.